ISSN: 2181-3906 2023

International scientific journal
«MODERN SCIENCE AND RESEARCH»
VOLUME 2 / ISSUE 12 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

ТАЛАБАЛАРДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТ ВА КЎНИКМАЛАРНИ ШАКЛЛАНТИРИШ

Шойимардонов Ш.А.
ЎзДЖТСУ.Катта ўқитувчи.
Бобомуродов А.Э.
ЎзДЖТСУ.Катта ўқитувчи.
Казоқов Р.Т.
ЎзДЖТСУ.Ўқитувчи.

https://doi.org/10.5281/zenodo.10335890

Аннотация. *Тақдим этилган мақолада жисмоний тарбия ва спорт университети ва олий педагогика ўқув юрти жисмоний тарбия факультети талабаларини гимнастика бўйича ўқув машғулотлар жараёнларида ҳаракат кўникмаларини шакллантириш масалалари кўриб чиқилади.*

Калит сўзлар. *Мутахассислик босқичи талабалари, касбий-педагогик кўникмалар, ҳаракат тайёргарлиги, ҳаракат кўникмаси, ўқув жараёни, ўқув машғулотлар, назорат, босқичлилик, назорат тестлари.*

FORMATION OF PEDAGOGICAL SKILLS AND SKILLS IN STUDENTS

Abstract. *The present article has considered the issues of formation of motor skills of students of the faculty of physical education of the University of physical education and sports and the higher pedagogical school in the process of training in gymnastics.*

Keywords. *Students of the specialty stage, professional and pedagogical skills, movement training, movement skills, learning process, training sessions, control, step-by-step, control tests.*

ФОРМИРОВАНИЕ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ НАВЫКОВ И НАВЫКОВ У СТУДЕНТОВ

Аннотация. *В представленной статье рассматриваются вопросы формирования двигательных навыков в процессе занятий гимнастикой студентов факультета физического воспитания Университета физической культуры и спорта и Высшего педагогического училища.*

Ключевые слова. *Студенты этапа специализации, профессионально-педагогические навыки, двигательная подготовка, двигательные навыки, учебный процесс, учебная деятельность, контроль, градация, контрольные испытания.*

Долзарблиги. Жисмоний тарбия ўқув юртлари ва педагогика олий ўқув юрти жисмоний тарбия факультетларида “Гимнастика” фани бўйича таълим жараёни ушбу фан бўйича педагогларни тайёрлашга йўналтирилган. Ўқитувчи фан назариясини билиши, амалий кўникмаларга эга бўлиши ва ўз билим ва маҳоратини бошқаларга бера олиши керак. Шу билан бирга, касбий-педагогик кўникма ва маҳоратни шакллантириш таълим жараёнининг энг муҳим томони ҳисобланади. Таълим санъатига эга бўлиб, талабалар барча дастурий материалларни ўрганишга бошқа назар билан қарайдилар. Ўқув машғулотларда улар катта қизиқиш, фаолликни намоён этадилар, билим ва кўникмаларни ҳаётий зарурлигига ишонч ҳосил қилиб, уларни эгаллашга астойдил киришадилар. Демак, ўқув

машғулотларида касбий-педагогик билим ва кўникмаларни шакллантирилиши “Гимнастика” босқичи бўйича ўқув жараёнлар самарадорлигини оширади (3,4,5,7).

Тадқиқотнинг мақсади: “Гимнастика” курси бўйича ихтисослашган талабаларни ўқув ва ўқув машғулот дарсларида касбий-педагогик билим ва кўникмаларни шаклланиш босқичларини очиб бериш.

Тадқиқотнинг вазифаси: асосий гимнастика машқларига ўргатиш ва такомиллаштириш кетма-кетлигини тажрибаларда асослаш.

Тадқиқотни ташкил этиш: дастлабки ва тажриба тадқиқотлари ЎзДЖТСУ “Гимнастика” ихтисослиги, 1-4-босқич талабалари билан академик ва “Спорт-педагогик маҳоратни ошириш – СПМО” босқичи ўқув-машғулот жараёнларида ўтказилди.

Тадқиқот натижалари: ўтказилган тадқиқот маълумотларига мувофиқ кўникмаларни шакллантириш олий ўқув юртидаги бутун таълим даври давомида амалга оширилади. Кўрсатилишича, касбий-педагогик билим ва кўникмалар амалий ва услубий машғулотларда ҳамда педагогик ва ташкилий амалиёт даврида шаклланади ва такомиллашади (4,7).

I-босқич *Билим ва кўникмалар ҳажми:*Ўқув машғулотлар ва мустақил ишда ҳар бир талаба қуйидагиларни билиши керак:

- биринчи ва иккинчи ўқув йилларида дастур доирасидаги барча машқларни номланиши;

- биринчи ва иккинчи ўқув йилларида дастур доирасидаги машқларни бажаришда ўқувчиларга жисмоний ёрдам кўрсатиши ва эҳтиётлашиши;

- турли машқларни бажаришда ўз ўртоқлари томонидан йўл қўйилган техник хатоларни вақтида пайқаши.

Санаб ўтилган билим ва кўникмаларни шакллантириш бир вақтнинг ўзида дастур матеиалларини ўрганиш билан барча амалий машғулотларда амалга оширилади. Машғулотларни амалиётда қабул қилинган, материалларини соддадан мураккабгача ўрганиш услубий кетма-кетликда ўтказилиши мувофиқ равишда кўрсатилган билим ва кўникмаларни (уларнинг барчаси бир вақтда шаклланади) аввал содда, сўнг анча мураккаб машқларда шакллантириш кетма-кетлигини таъминлайди. Бироқ уларни ҳар бирини форматлаш услубияти ҳилма-ҳил.

*а. Атамаларни қўллаш кўникмаси:*билим ва кўникмаларни шакллантиришга киришишдан олдин атамалардан фойдаланиш ва талабаларга ушбу соҳа бўйича билимлар бериш лозим. Бунинг учун ҳар бир машғулотда ўқитувчи турли машқларни тушинтириш билан уларни (гимнастика атамаси бўйича) аниқ номлаши керак. Айтганча, иккинчи семестр ўртасигача (одатда атама бўйича назарий дарслар ўтказилаётган пайтда) ўқитувчиларда ушбу билимларни талабаларга бериш учун бошқа йўл йўқ.

б. Эҳтиётлаш ва ёрдам кўрсатиш кўникмалари: эҳтиётлаш ва ёрдам кўрсатиш бўйича билим ва кўникмаларини шакллантиришни биринчи амалий машғулотлардаёқ бошлаш лозим.Бу албатта кўплаб тушунчаларга кўра белгиланади, ҳусусан, талабаларни нафақат оддий эҳтиётлашга, балки уни тўғри ва ишончли амалга оширишга ўргатиш керак. Эҳтиётлаш кўникмалари айниқса мустахкам бўлиши лозим. Бунинг учун, табиийки, кўп вақт талаб қилинади. Мувофиққи, эҳтиётлаш ва ёрдам кўрсатиш бўйича ўқув амалиёт бир

вақтнинг ўзида иккита вазифани ҳал этилишини таъминлайди: Эҳтиётлаш ва ёрдам кўрсатиш кўникмаларини шакллантириш ҳамда анча қисқа вақт ичида машқлар техникасини ўзлаштириш. Мана шунинг учун эҳтиётлаш ва ёрдам кўрсатиш билим ва кўникмаларини шакллантиришни биринчи машғулотлардаёқ бошлаш вақтидан олдин бошланган иш ҳисобланмайди.Эҳтиётлаш ва ёрдам кўрсатиш кўникмаларини шакллантириш учун қуйидаги усуллар тавсия қилинади:

1. Гимнастика снарядида ёки таяниб сакрашда янги машқни бажаришга дастлабки уринишда ёрдам ва эҳтиётлаш ўқитувчи томонидан амалга оширилади. Кейинги барча уринишларда эса ўқитувчининг қатъий назорати остида талабалар ўзлари бир-бириларига эҳтиётлашда ва ёрдам кўрсатадилар.

Битта машқни бажаришга уринишлар сони, ўқув гуруҳидаги талабалар сонига тенг ёки хатто ортиқ бўлиши мумкин бўлган таяниб сакрашларда битта уринишни шуғулланувчиларнинг ҳаммаси бажарганидан кейин эҳтиётловчини алмаштириш энг тўғриси ҳисобланади.Бошқа барча машқларга ўргатишда эҳтиётловчини бундай тартибда алмаштириш, афсуски, мумкин эмас. Уни битта машқни такрорланиш миқдори ва ўқув гуруҳи аъзоларининг сонидан келиб чиқиб аниқлаш лозим. Машқни иккита, учта ва ҳоказо шуғулланувчилар бажарганидан кейин эҳтиётловчини алмаштириш керак. Фақат битта талаба машқ бажарганидан кейин эҳтиётловчини алмаштирилиши мақсадга мувофиқ эмас, чунки:

биринчидан, хатто машқ тўғри бажарилганда ҳам, эҳтиётлаш ёки ёрдам кўрсатиш усулини бир маротаба ўтказиш (қоида бўйича бундай бўлиши мумкин эмас) хотирада жуда суст из қолдиради;

иккинчидан, эҳтиётловчиларни алмаштиришнинг бундай тартибида эҳтиётлаш ёки ёрдам кўрсатиш усули доим бир ҳил шароитда бажарилади (битта талаба билан).

2. Гуруҳ услубида акробатика машқларини ўтказишда ўқитувчи машқни кўрсатиб бергандан кейин эҳтиётлаш ва ёрдам кўрсатиш усулларини тушунтириб бериши ва намойиш қилиши керак. Сўнг бирлари машқни бажарадилар, бошқалари эса уларга эҳтиётлашади ва ёрдам кўрсатадилар.

3. Эҳтиётловчини жой танлашда ва дастлабки ушлаб олишдаги хатосини дарҳол тўғрилаш мақсадаг мувофиқ.

Ёрдам ёки эҳтиётлаш усули ўтказилгандан кейин ўқитувчи эҳтиётловчи ҳаракатларини дарҳол таҳлили қилиб чиқиши керак.

*в. Машқларни бажарилиш сифати устидан кузатиш кўникмаси:*Кузатиш маҳорати – гимнастика ўқитувчиси учун зарур бўлган асосий кўникмалардан бири ҳисобланади. Кўриш ҳали кузата олиш дегани эмас. Кузатиш маҳорати – бу кўриш қобилияти бўлиб, ўрганиш учун узоқ вақт ва қатъиятлилик талаб қилинади. Талабаларга машқларни ўз гуруҳдошлари томонидан бажарилишини кузатишга ўргатиб, ўқитувчи бир вақтнинг ўзида бирнеча вазифани ҳал этади.Машқларни бажарилишини кузатиб ва ўқитувчи ва ўртоқлари олдида ўз кузатувлари ҳақида ҳисобот бериб, талаба энг муҳим касбий-педагогик маҳоратлардан бирига эга бўлади – кузатиш ва кўрганларини ёдда олиб қолиш. Нисбатан енгил вазифаларни ҳал этиш маҳоратининг такомиллашув даражасига кўра анча мураккаб

вазифаларга ўтиш мумкин.Машқларни бажарилиш сифати устидан кузатиш маҳоратини шакллантириш учун қуйидаги усуллар тавсия қилинади:

1. Айнан бир ҳил машқларни бир нечта машғулотларда кетма-кет такрорлаш. Ушбу машқни бажарилиш сифати устидан кузатувларни ўтказиш учун ўқув бўлими талабаларини ҳар бир биринчи ўз шеригини кузатиб бориши учун жуфтликларга ажратиш лозим. Шериклар иложи борича каттароқ оралиқ билан бир-бирини ортидан машқларни бажарганларида уларни кузатиш анча қулай.

Бир ҳил машқ ўрганиладиган машғулотларда ўқитувчи кузатиш учун аниқ вазифа қўяди. Масалан, турникда тебраниш ўрганилаётганда у кузатув бўйича вазифаларни қуйидаги тартибда тақсимлаши мумкин: биринчи машғулотда оёқлар ҳолатини кузатиш; иккинчида – оёқларни турникка олиб келишда елкалар ҳолатини кузатиш; учинчи машғулотда – олдинга силтанишдаги ёзилиш пайтида гавданинг ҳолати; тўртинчида эса – бурчак осилишдан кейин оёқларда орқага силтанишнинг ўз вақтида ва тавсифи устидан кузатиш ва ҳоказо.

* Статик машқларга ўргатишда (ҳалқаларда букилиб осилиш, пастки пояда осилиб ётиш, сонда ўтириш, орқага таяниш, бошда ёки кураклaрда туриш ва ҳоказо) фақат кузатиш билан чегараланиб қолмаслик керак. Бундай вазиятларда амалиётчиларни машқларни бажариш давомида аниқланган камчиликларни тўғрилашга жалб этиш мумкин ва зарур.

* Алоҳида хатоларни сезиш маҳоратига эга бўлиш даражасига кўра анча мураккаб вазифаларни бериш мумкин: аввал комбинацияда бирон-бир элементни бажарилиш сифатини, сўнг эса яхлит комбинацияни кузатиш. Алоҳида ҳолатларда қуйидагиларни таклиф қилиш мумкин:

* Кузатувчига аниқланган хатоларни график тарзда тасвирлаб ёки кўрсатиб бериш.

* Дарс жараёнида ўқув гуруҳнинг бутун таркибига вақти-вақти билан у ёки бу машқни бажаришда йўл қўйилган асосоий хатони аниқлаш.

*Натижаларни баҳолаш:*Синов машқларини бажаришдан олдин талаба қабул қилинган атамалардан фойдаланиши керак. Шу тарзда машқ учун иккита баҳо қўйилади: биринчиси – бажарилиши учун, бошқаси атама учун.

Эҳтиётлаш ва машқларни ижро сифати устидан кузатиш маҳорати учун баҳо талабага ўқув амалиётда қўйилади, машқларни снарядда ўтказиш учун баҳо иккинчи босқичда қўйилади.

II-босқич *Кўникма ва маҳорат ҳажми:*Ўқув машғулотлар ва мустақил ишлар натижасида талаба қуйидагиларни билиши керак:

- буйруқ бериш ва ўқувчилардан уюшган ва тезкор тайёргарликни ҳамда машғулот жойини тайёрлашни талаб қилиш;

- машқни қабул қилинган атамага мувофиқ номлаш (айтиш);

- машқни яхлит, зарур бўлганда – уларнинг алоҳида фазаларини аниқ кўрсатиб бериш;

- машқларни ижро техникасини қисқа, ўз вақтида ва кўргазмали тушунтириш;

- шуғулланувчиларга ёрдам кўрсатиш (машқни бажариш давомида жисмоний, сигналлар ва маслахатлар билан, ёрдамчи машқлар, мўлжаллар, қайд этишлар, эҳтиётлаш билан);

- хатоларни аниқлаш ва уларни йўқотиш бўйича чоралар қабул қилиш;
- ҳар бир ўқувчи ҳаракатларини баҳолаш;
- машқни бажаришга ҳар бир уриниш олдидан аниқ вазифаларни қўйиш.

Ўқув амалиёт бўйича машғулотлар мазмуни: Снарядларда, сакрашлар ва акробатика машқларни ўтказиш касбий-педагогик кўникма ва маҳоратни тартибли кетма-кетликда шакллантириш учун III-босқич талабалари томонидан мактабда педагогик амалиётни ўтказишда машғулотларни мактаб ва ўсмирлар тасниф дастурлари материалларидан келиб чиқиб тузиш мақсадга мувофиқ.

3-босқичда ўқув амалиёт мавзусига олдиндан ишлаб чиқилган мавзулар бўйича машқларнинг қуйидаги турларини киритиш тавсия қилинади:

* паст турникда машқлар;
* паст ва паст-баланд қўшпояда машқлар;
* ҳалқаларда машқлар (жойда ва тебранишда);
* таяниб сакраш;
* акробатика машқлари.

III-босқич: талабалар II-босқичда олган гимнастика снарядларида машқларни ўтказиш тажрибаси анча мураккаб вазифалар ёрдамида илгари орттирилган билим ва кўникмаларни келгуси такомиллашувини таъминланишини ҳисобга олиш билан тузиладиганларини III-босқичга таклиф қилиш ва талабаларга кичик разрядли (умумий курс) ва барча разрядли (мутахассислик босқичи) талабалар билан спорт гимнастикаси бўйича тўгарак машғулотларини мустақил ўтказишга тайёрлаш имконияти туғилади.

III-босқич талабалари билан ўқув амалиёт мавзусига эркин машқлардан ташқари гимнастика кўпкураши турларини киритиш лозим.

Вазифалар ўғил болалар ва қизлар учун фарқланиши керак.

Ўқув амалиёт бўйича машғулотларни ташкил этиш ва ўтказиш: гимнастика снарядлари, сакрашлар ва акробатика машқларини ўтказиш бўйича ўқув амалиётни ўқув бўлимлари билан ўтказиш мақсадга мувофиқ. (Фаол амалиёт зичлигини кўпайтира оладиган машғулотларни ташкил этишнинг бошқа шаклларидан фойдаланиш, афсуски мумкин эмас).

Ўқув амалиёт бўйича машғулотлар ихтисосликнинг **III-босқичида** бироз бошқача ташкил этилиши мумкин.

Натижаларни баҳолаш: Маъсулиятни ошириш мақсадида ўқув амалиёт доим ҳам ўтказувчи учун, ҳам таҳлил қилувчи учун синов (беш балли ва ўн балли баҳо билан) бўлиши керак.

Тадқиқот якуни бўйича дастурнинг: сакрашлар, акробатика, осилишлар ва ритмик гимнастика бўйича) гимнастика машқларини ўзлаштирилишига кўра эксперт баҳолаш ўтказилди (жадвал).

ISSN:
2181-3906
2023

International scientific journal
«MODERN SCIENCE AND RESEARCH»
VOLUME 2 / ISSUE 12 / UIF:8.2 / MODERNSCIENCE.UZ

жадвал

Дастур бўлимлари, ўқув амалиёт якуни бўйича 3-босқич талабаларида билим ва кўникмаларни якуний баҳоси (олтинчи семестр)

№	Дастур машқлари	Кўпкураш дастур бўлимларини баҳолаш							
		Атамалар	Эҳтиётлаш ва ёрдам	Пед. кузатув	Техника маҳорати	Хорео-графия	Мусиқий савотхонлик	2-разряд	Босқич бўйича ўртача
Эркаклар бўлими									
1	Эркин машқлар	7,9 ± 0,35	7,1 ± 0,35	6,9 ± 0,65	7,3 ± 0,47	7,3 ± 1,2	6,7 ± 0,78	7,8 ± 1,35	7,2 ± 0,73
2	От-силтанишлар	6,7 ± 1,75	8,7 ± 0,25	5,0 ± 0,33	5,7 ± 0,27	--	--	6,6 ± 0,67	6,5 ± 0,65
3	Ҳалқалар	7,7 ± 0,95	7,4 ± 1,35	6,6 ± 0,45	7,1 ± 0,79	--	--	7,9 ± 0,76	7,3 ± 0,86
4	Таяниб сакраш	8,1 ± 0,67	8,7 ± 0,45	7,1 ± 0,23	7,9 ± 0,97	--	--	8,0± 1,45	7,8 ± 0,75
5	Қўшпоя	7,1 ± 0,78	6,9 ± 0,85	5,75 ± 0,5	6,1 ± 1,35	--	--	7,2 ± 0,95	6,8 ± 0,9
6	Турник	8,0 ± 0,45	6,8 ± 0,37	7,6 ± 0,39	5,9 ± 0,67	--	--	7,8 ± 0,89	7,1 ± 0,55
	X ± δ	7,6 ± 0,83	7,6 ± 0,60	6,59 ± 0,4	6,7 ± 0,60	--	--	7,5 ± 1,0	7,2 ± 0,7
Аёллар бўлими									
1	Эркин машқлар	8,1 ± 0,25	7,2 ± 0,29	7,9 ± 1,05	7,7 ± 0,76	7,7 ± 0,97	7,1 ± 0,43	8,4 ± 0,78	7,6± 0,65
2	Қўшпоя	8,0 ± 0,85	6,5 ± 0,35	6,7 ± 0,56	6,3 ± 0,34	--	--	6,7 ± 0,67	6,7 ± 0,55
3	Яккачўп	7,0 ± 1,65	8,8 ± 0,57	6,3 ± 0,45	6,1 ± 0,78	7,7 ± 0,79	--	6,5 ± 0,77	7,05± 0,8
4	Таяниб сакраш	7,9 ± 0,95	9,05± 0,87	8,1 ± 0,73	7,3± 0,45	--	--	8,3 ± 0,34	8,13 ± 0,7
	X ± δ	7,75± 0,9	7,89± 0,52	7,25 ± 0,7	6,85 ± 0,6	--	--	7,3 ± 0,64	7,4 ± 0,7
1	Ритмик гимнастика - қизлар	6,7 ± 0,35	8,7 ± 0,95	6,9 ± 0,54	7,7 ± 0,57	7,1± 0,5	6,1 ± 0,32	--	7,1 ± 0,55

Хулосалар

Демак, агар ўқув йили бошида ўргатиш ва ўрганишда билим ва кўникмалар кўрсатикичи қониқарли ва ундан паст даражада бўлган бўлса, босқич якунида эса тадқиқ этилаётган кўрсаткичлар анча ортди. Талабаларни таяниб сакрашларда, осилишларда ва таянишларда дастурий машқларни ўргатиш, тушунтириш ва бажариш маҳорати учун эксперт баҳо 7,7-8,3 балл чегарасида ташкил этди, акробатика ва отда-силтанишлар бўйича эса бироз паст натижа аниқланди (P>0,05). Буни шундай тушунтириш мумкин, мутахассислик курси талабалари акрбатика тайёргарлиги ва дастакли отда силтаниш машқлари бирмунча паст (7,2±1.74) бўлса ҳам, машқларни белгиланган гуруҳларини ўзлаштиришга ва ўргатиш амалиётига (7,95±1.39) катта эътибор берганлар. Эҳтимол бошланғич босқичларнинг ишлаб чиқилган ўқув режалари гимнастика кўпкураш турларининг қийинлиги ва координация мураккаблигини инобатга олиб, уларга ажратилган соатлар тақсимотини мувозанатлаштириш ва тузатишлар киритилишини талаб қилади. Ишлаб чиқилган дастур 4-курсда талабаларда махсус билим ва кўникмаларни шакллантиришни давом эттиришни назарда тутади.

REFERENCES

1. Kazakov R. T. et al. MULTIMEDIA SYSTEMS AND DISTANCE LEARNING TECHNIQUES IN SPORTS SOX //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 9. – C. 99-105.
2. Kazakov R. T., Rasulov Q. Q. TRAINING IN INTERNATIONAL WRESTLING TECHNIQUES AND TACTICS //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 9. – C. 180-186.

3. Yusupova N. R. SOCIO-GENDER ASPECTS OF MODERN WOMEN'S SPORTS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 118-124.
4. Kazakov R. T. THE MAIN PHYSICAL QUALITIES OF ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 719-725.
5. Kazakov R. THE METHOD OF IMPROVING PHYSICAL AND SPECIAL PHYSICAL FITNESS INDICATORS OF SHORT-DISTANCE RUNNERS //Журнал иностранных языков и лингвистики. – 2023. – Т. 6. – №. 2.
6. Казоқов Р.Т.,Абдиев Б.С.,Джўрабаев А.М., Бўриев Б.Ў.Спортчилар тайёрлаш тизимини бошқарув асослари турлари.//"OMMAVIY SPORT TADBIRLARINI TASHKIL ETISH: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR"ЎзДЖТСУ, 1, 530-538
7. Kazoqov R., Jo’raqo’ziev O., Eshpo’latov S. ҚИСҚА МАСОФАГА ЮГУРУВЧИ СПОРТЧИЛАРНИНГ МАШҒУЛОТ ДАВРЛАРИНИ ТУЗИЛИШИ //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 4. – С. 5-11.
8. Qutlimurodov I. X., Kazoqov R. T., Bo'ronov A. B. FUTBOLDA INNOVATSION TEXNOLOGIYALARNI QO'LLASH //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 11. – С. 111-117.
9. Buriyev B. U., Qodirov R. R., Kazoqov R. T. Jismoniy tarbiya va sportda axborot kommunikatsiya texnologiyasining tuzilishi va tamoyillari //Ta’limda zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanishning innovatsion usullari. – 2021. – Т. 5. – №. 5. – С. 555-559.
10. Р.Т Казоқов.,Талабаларга ахборот хавфсизлигини таъминлаш компонентлигини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асослари.,Ўзбекистон давлат саънат ва маданият институти хабарлари 4 (12), 61-6811.
11. Казоқов Р.Т.,Кейс стади технологияларидан фойдаланиб талабаларнинг масофавий таълим технологиялари асосида педагогик маҳоратини шакллантириш.,Замонавий футболни ривожлантириш тенденциялари:муаммо ва ечимлари 11 (1 …
12. Давурбаева М. Ж., Казоқов Р. Т., Мадаминов М. П. Интернет тармоқларида талаба ёшларнинг мустақил таълим олишдаги билим ва кўникмаларининг такомиллаштириш //SPORT MENEJMENTI VA MARKETINGI: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR. – 2019. – Т. 1. – №. 5
13. Казоқов Р. Т. Талабаларга ахборот хавфсизлигини таъминлаш компонентлигини ривожлантиришнинг ҳуқуқий асослари //Ўзбекистон давлат саънат ва маданият институти хабарлари. – 2019. – Т. 4. – №. 12. – С. 61-68.
14. Р.Т Казоқов, Ш.Қ Бекназаров, Ибодов, А. И.Футболчиларнинг антропометрик ўлчамлари ва тезлик сифатлари орасидаги корреляциясини ўрганишда акт дан фойдаланиш.,Тиббиёт ва спорт 1 (10), 27-30.
15. Казоқов, Р. Т., & Джўрабаев, А. М. Юлдашева К.А ЎЗБЕКИСТОНДА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯНИНГ РИВОЖЛАНИШИ. *SPORT MENEJMENTI VA MARKETINGI: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR*, 1-237.
16. Джўрабаев А. М., Казоқов Р. Т. Биомеханик таҳлиллар асосида енгил атлетикачиларнинг функционал тайѐргарлигидаги корреляция алоқаларининг

таҳлили //Yoshlarni qo ‘llab-quvvatlash va aholi salomatligini mustahkamlash yili” ga bag ‘ishlangan. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-208.

17. Kazoqov R. T., Djurabaev A. M. Kredit modul tizimi nima //Ta’limni raqamlashtirish sharoitida pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-206.
18. Казоқов Р. Т., Джўрабаев А. М. Юлдашева КА ЎЗБЕКИСТОНДА ЖИСМОНИЙ ТАРБИЯНИНГ РИВОЖЛАНИШИ //SPORT MENEJMENTI VA MARKETINGI: MUAMMOLAR, TENDENSIYALAR VA ISTIQBOLLAR. – С. 1,237-240.
19. Казоқов Р. Т. и др. МАМЛАКАТИМИЗ ЯНАДА ЮКСАЛИШИДА БОЛАЛАР СПОРТИНИНГ ЎРНИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 5-11.
20. Казоқов Р. Т. и др. ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 111-115.
21. Казоқов Р. Т. Кейс стади технологияларидан фойдаланиб талабаларнинг масофавий таълим технологиялари асосида педагогик маҳоратини шакллантириш //Замонавий футболни ривожлантириш тенденциялари: муаммо ва ечимлари. – Т. 11. – №. 1.
22. Казоқов, Р. Т., Джўрабаев, А. М., Бўриев, Б. Ў., & Ахматов, Ж. О. (2023). ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ. *Академические исследования в современной науке*, *2*(6), 111-
23. Казоқов Р. Т., Мирзабдиллаева А. И., Мирзабдиллаева Х. И. МАКТАБГАЧА ТАЪЛИМ МУАССАСАЛАРИДА ТАРБИЯВИЙ ТАДБИРЛАРДА МИЛЛИЙ-МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 8. – С. 29-34.
24. Казоқов Р. Т. и др. ПЕДАГОГИКА ОЛИЙ ТАЪЛИМДА КЕЙС-СТАДИ ТАЪЛИМ ТЕХНОЛОГИЯСИ АСОСИДА ПЕДАГОГИК МАҲОРАТИНИ ШАКЛЛАНТИРИШ ЮЗАСИДАН ТАЖРИБА-СИНОВ ИШЛАРИНИНГ НАТИЖАЛАРИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 111-115.
25. Kazoqov R. T., Djurabaev A. M. Kredit modul tizimi nima //Ta’limni raqamlashtirish sharoitida pedagog kadrlarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-206.
26. Давурбаева М. Ж., Казоқов Р. Т., Мадаминов М. П. ТАЛАБА ЁШЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ОЛИШДАГИ БИЛИМ ВА КЎНИКМАЛАРИНИНГ ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЛАРИДАН ФОЙДАЛАНИШНИНГ АХАМИЯТИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-31.
27. Давурбаева М. Ж., Казоқов Р. Т., Мадаминов М. П. ТАЛАБА ЁШЛАРНИНГ МУСТАҚИЛ ТАЪЛИМ ОЛИШДАГИ БИЛИМ ВА КЎНИКМАЛАРИНИНГ ТАКОМИЛЛАШТИРИШДА ИНТЕРНЕТ РЕСУРСЛАРИДАН

ФОЙДАЛАНИШНИНГ АХАМИЯТИ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-31.
28. Давурбаева М.Ж.,Казоқов Р.Т., Мадаминов М.П.Ёшларнинг мустақил таълим олишдаги билим ва кўникмаларининг такомиллаштиришда интернет ресурсларидан фойдаланишнинг ахамияти//ACADEMIC RESEARCH IN MODERN SCIENCE. - 2023/2/14. – Т. 2. – №. 5. – С. 26-31.
29. Казоқов Р. Т., Жўракўзиев О. О., Эшпўлатов С. С. СПОРТ МУАССАСАЛАРИДА ТАРБИЯВИЙ ТАДБИРЛАРДА МИЛЛИЙ-МАЪНАВИЙ ҚАДРИЯТЛАРДАН ФОЙДАЛАНИШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 13. – С. 238-248.
30. Казоқов Р.Т., Бўриев Б.Ў., Абдиев Б.Ш., Джўрабаев А.М., Туропов А.Р.КУРАШ МИЛЛИЙ СПОРТ ТУРИНИ РИВОЖЛАНТИРИШНИНГ АСОСИЙ ЙЎНАЛИШЛАРИ // МИЛЛИЙ КУРАШ ТУРЛАРИ ВА УЛАРНИНГ НАЗАРИЙ-АМАЛИЙ МУАММОЛАРИ. - 2023. – Т. 1. – №. 2. – С. 161-163.
31. Джўрабаев А. М., Казоқов Р. Т. Биомеханик таҳлиллар асосида енгил атлетикачиларнинг функционал тайѐргарлигидаги корреляция алоқаларининг таҳлили //Yoshlarni qo ‘llab-quvvatlash va aholi salomatligini mustahkamlash yili” ga bag ‘ishlangan. – 2021. – Т. 4. – №. 4. – С. 198-208.
32. Казоқов Р. Т., Расулов А. Ғ., Бўронов А. Б. СПОРТ МАКТАБЛАРИ ЎКУВ-МАШҒУЛОТ ГУРУҲЛАРИДА ЁШ ФУТБОЛЧИЛАРНИ ТАНЛОВ УСЛУБИЯТЛАРИНИ АСОСЛАШ //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 15. – С. 38-46.
33. Kazoqov R. T., Bo'ronov A. B. SPORTDAGI DOLZARB YANGILIKLAR //Академические исследования в современной науке. – 2023. – Т. 2. – №. 15. – С. 47-56.
34. Kazoqov R. T., Pirnazarov S. A., Shamsiddinov S. X. STUDENTS LEARN TO ORGANIZE PROFESSIONAL PHYSICAL TRAINING AND CONTROL PHYSICAL DEVELOPMENT //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1195-1202.
35. Eshpo'latov S. S. METHODS AND PRINCIPLES OF IMPROVING TECHNICAL AND TACTICAL SKILLS AND PHYSICAL TRAINING OF YOUNG VOLLEYBALL PLAYERS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1296-1302.
36. Kazoqov R. T., Eshpo'latov S. S. YOUNG VOLLEYBALL PLAYERS ARE THE PROCESSES OF ORGANIZING TRAINING SESSIONS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 6. – С. 1303-1310.
37. Pirmatov O. Z., Kazakov R. T. ROLE AND PLACE OF SPORTS AND ACTIVE GAMES IN THE GENERAL STRUCTURE OF EDUCATIONAL AND PRODUCTION PRACTICE //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 125-131.
38. Kazakov R. T., Rasulov Q. Q. TRAINING IN INTERNATIONAL WRESTLING TECHNIQUES AND TACTICS //Modern Science and Research. – 2023. – Т. 2. – №. 9. – С. 180-186.

39. Kazoqov R., Akmuradov M. THE IMPORTANCE OF WORKING MEMORY IN MASTERING JUDO SPORTS TECHNIQUES IN ADOLESCENT ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 10. – C. 489-494.
40. Kazoqov, R., & Akmuradov, M. (2023). PSYCHOLOGICAL FOUNDATIONS OF JUDO. *Modern Science and Research*, *2*(10), 481–488.
41. Kazoqov R. T., Umaraliyeva F. T. DRAW A KINESICYCLOGRAM OF SHORT-DISTANCE RUNNING AND BUILD A TIMELINE //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 10. – C. 1201-1208.
42. Kazoqov R. T. et al. IMPROVEMENT OF TECHNICAL TRAINING OF SHORT-DISTANCE ATHLETES //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 10. – C. 1077-1084.
43. Kazoqov R. T. et al. STARTING TECHNIQUE IN SHORT DISTANCE RUNNING //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 10. – C. 1070-1076.
44. Xalmuxamedov R. et al. ANALYSIS OF THE DEPENDENCE OF THE CONDITIONS OF THE MIDDLE MOUNTAIN OF INDICATORS OF THE INTENSITY ZONES OF TRAINING TRAINING LOADS OF QUALIFIED BOXER WOMEN //Modern Science and Research. – 2023. – T. 2. – №. 10. – C. 473-483.
45. Turdimuratov Y. A. O ‘ZBEKISTONDA BOLALAR SPORTINI RIVOJLANTIRISHGA OID DAVLAT SIYOSATI //Educational Research in Universal Sciences. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 144-152.
46. Турдимуратов Я. А. КОЧЕВОЕ ХОЗЯЙСТВО УЗБЕКОВ ЮЖНОГО УЗБЕКИСТАНА В КОНЦЕ XIX–НАЧАЛО XX ВВ //Educational Research in Universal Sciences. – 2022. – T. 1. – №. 7. – C. 546-557.